8. sınıf okuma anlama Grafiğin Sessiz Tarafı

8. sınıf | Önerilen süre 35 dakika

Ad veya rumuz _____ Sınıf _____ Tarih _____

Öğretmen notu: metni ve soruları sınıfınızın hazır bulunuşluğuna uyarlayın. Bir yanıtın farklı doğru ifadeleri kabul edilir. Sonuçları okuma hızı normu veya tanı aracı olarak kullanmayın; anlama kanıtı ve sonraki adımı konuşun.

Grafiğin Sessiz Tarafı

Okulun çevre kulübü, yemekhanedeki ekmek israfını azaltmak için bir bilgilendirme çalışması yaptı. Çalışmadan önceki pazartesi 40, sonraki pazartesi 24 parça ekmek artığı sayılmıştı. Kulübün hazırladığı ilk afişte “İsrafı yüzde 40 azalttık” yazıyordu. Sayısal fark doğruydu: 16 parça, ilk sayının yüzde 40’ına karşılık geliyordu. Ancak afişi okuyan öğrencilerden biri, iki günün koşullarını sordu. İlk pazartesi yemekhanede 200, ikinci pazartesi 160 kişi yemek yemişti. Menüler de aynı değildi. Bu bilgiler afişte yer almıyordu. Kulüp üyeleri, toplam sayıyı azaltmanın değerli olduğunu, fakat değişimin tamamını tek bir çalışmaya bağlamanın aceleci bir yorum olabileceğini tartıştı. Kişi başına düşen artık miktarını da hesapladılar: ilk gün 0,20, ikinci gün 0,15 parça. Bu ölçüte göre azalma yüzde 25’ti. İki yüzde birbirini yanlışlamıyordu; farklı sorulara yanıt veriyordu. Biri toplam artık sayısını, diğeri yemek yiyen kişi başına düşen miktarı anlatıyordu. Kulüp, ikinci afişe günlerin kişi sayılarını ve kullanılan ölçütü ekledi. Ayrıca sayımın yalnızca iki güne dayandığını, menü ve katılım gibi etkenlerin sonucu değiştirebileceğini belirtti. Bir ay boyunca benzer koşullardaki günleri karşılaştırmayı planladılar. Çalışmayı yararsız ilan etmediler; ilk bulgunun nasıl yorumlanması gerektiğini düzelttiler. Kulüp danışmanı, verinin eleştirilmesinin emeği küçümsemek anlamına gelmediğini söyledi. Daha açık bir açıklama, yapılan çalışmaya duyulan güveni artırabilirdi. Öğrenciler için grafiğe bakmak artık yalnızca yüksek ve alçak sütunları görmek değildi. Hangi birimin kullanıldığını, kimlerin ya da nelerin karşılaştırıldığını ve hangi bilgilerin görünmediğini sormak da gerekiyordu.

Grafiğin Sessiz Tarafı üzerine düşünelim

Yanıtlarında metindeki bilgi ve ayrıntılardan yararlan.

1. Toplam artık sayısı bakımından yüzde 40 azalma nasıl hesaplanır?

2. Kişi başına artık miktarlarını ve bu ölçütteki azalma yüzdesini yaz.

3. Yüzde 40 ve yüzde 25 neden birbiriyle çelişmek zorunda değildir?

4. Değişimin tamamını bilgilendirme çalışmasına bağlamayı sınırlayan iki etkeni yaz.

5. İkinci afişin ilk afişten daha güvenilir olmasını sağlayan iki bilgi nedir?

6. Metnin ana düşüncesini, bir veri örneğine dayanarak yorumla.